

Diari del tot verídic d'un indi a mitja jornada, de Sherman Alexie

Gretel (Pàgina web de literatura infantil i juvenil de la UAB)

Diari del tot verídic d'un indi a mitja jornada té d'entrada la carta de l'autenticitat. L'autor va néixer al 1966 a la reserva de la tribu Spokane a Wellpinit, Washington. I quan en aquest diari, escrit sobre la seva experiència adolescent, ens retrata la reserva resulta en part ben idèntica a la imatge que en tenim: una població minvant i immersa en la pobresa, l'alcoholisme i la desesperança en què les morts violentes o d'accident són a l'ordre del dia. Però només en part, perquè difícilment hem tingut accés a una veu real que ens parli des d'aquest lloc. Des d'un lloc, malgrat tot estimat, en què la solidaritat, l'admiració per la figura tradicional de l'àvia, la tendresa cap al pare alcohòlic o la lleialtat cap als perdedors desnortats amara un relat que ens fa viure realment en un terreny desconegut.

I cal dir de seguida que la intel·ligència i l'humor són les claus del llibre. Es narra intel·ligentment perquè es fa des del present de manera que es pot reproduir la recordada veu adolescent o apuntar la reflexió en perspectiva, segons convingui. Perquè el relat –que de fet no és pròpiament un diari– reconstrueix l'adolescència del protagonista, un noi de catorze anys que un dia s'afarta de la situació i pren la insòlita decisió d'inscriure's a l'institut dels blancs a la frontera exterior de la reserva. I no li anirà pas malament, sinó que justament haurà d'enfrontar una acceptació matisada però real en el nou món i compaginar-la amb l'acusació de traïció dels seus, així com amb la seva vivència de navegar entre dues aigües. Perquè aquesta navegació és el que relata l'obra: navegar entre dos mons i fer-ho alhora entre la infantesa i la maduresa a la recerca d'una identitat personal. Una identitat difícil de construir perquè cal bastir una mena de nova esperança que es diferenciï de la perspectiva heretada i que alhora no renunciï a allò que s'és. Un tema que no resultarà gens aliè als nois i noies de tantes terres de ningú que basteixen l'experiència migratòria i els barris perifèrics de les nostres ciutats.

I es narra en clau d'humor. Evidentment com a elecció deliberada de distància narrativa, però amb tal fermesa que aquest recurs esdevé el senyal d'identitat del llibre. Un humor estripat, violent, sempre sorprenent, ple d'ironia i sarcasme, directe en el seu llenguatge sobre el sexe, la mort o la violència d'una forma molt poc usual en la nostra novel·la juvenil que tan sovint es reparteix entre la correcció controlada i la provocació impostada.

En definitiva, una obra autèntica, humorística, que reflecteix un món poc conegut, però que se situa en el terreny del que és humà per incloure al lector ben lluny del coneixement

antropològic. Una obra directa, plena de situacions tan terribles com hilarants, que agradarà als nois (especialment als nois) tan mancats d'una literatura que parli sense embuts, però amb la saviesa literària d'interrogar-los sobre ells mateixos.